

20v. Puolarmari

- Puutarhakylä kaupungissa -

Puolarmaari 20 vuotta!

Puolarmaari perustettiin 1992 juhlistamaan 20-vuotista Espoon kaupunkia. Tavoitteeksi määriteltiin uudentyyppinen nykyaikainen ryhmäpuutarha, joka luo paikasta viihtyisän loma- ja vapaa-ajan alueen. Suunnittelussa pyrittiin korkeatasoiseen ympäristösuunnitelmaan Keskuspuiston ulkoilukeskuksen viereen. Savikosta syntyy keidas, oli Länsiväylän lehtiotsikko.

Puutarha-asumisen messut järjestettiin toukokuussa 1992 yhdessä Puutarhaliiton ja Suomen asuntomessujen kanssa. Näyttelyyn tutustui 20 000 kävijää ja suojelijana toimi **Tellervo Koivisto**.

Puolarmaari taitaa jäädä ainoaksi esimerkiksi kokeellisesta ryhmäpuutarha-alueesta Suomessa. Infran rakentaminen alueelle maksoi paljon ja mökkien varustelutaso on korkea. Yhtä korkeatasoista alue- ja vihersuunnittelua ei ole tehty muualla. Arkkitehti- ja pihasuunnittelukilpailujen kautta myös mökkien ja puutarhojen laatutasoon panostettiin.

Kymmenvuotisjuhlissa 2002 ihmeteltiin kuinka hyvin entisille viljelyspelloille perustetut puisto- ja puutarhaviheralueet olivat kasvaneet ja muuttuneet edukseen. Juhlissa yleisöllä oli mahdollisuus tutustua avoimien ovien puutarhapalstoihin.

Majalla oli pääjuhla yhteistilassa, jossa juhlapuheiden lisäksi sai nauttia buffetista ja soitosta vastasi kansanmusiikkiyhtye. Valokuvanäyttely ja Kylälehdyn juhlanumero kertoivat alueen historiasta.

Nyt kun on kulunut kaksikymmentä vuotta, huomataan että viherympäristöjen kasvu on jatkunut edelleen. Mökit peittyvät jo osittain vihreään lehtimassaan ja maisema on kauniin vehreä.

Pääjuhla pidetään majalla tutuin kuvioiden. Tämä Kylälehdyn toinen juhlanumero kertoo alueen historiasta ja nykypäivästä Puolarmaarin asukkaiden kertomuksina.

Mökki ja puutarha on aina kertomus ihmisistä, jotka siellä asuvat.

Puolarmaarin 20-vuotisjuhlissa on avoimet ovet useisiin alueen puutarhoihin ja jopa mökkeihin. Samaisena päivänä on myös Puutarhaliiton Avoimet puutarhat -päivä.

***Ovi on auki sunnuntaina
elokuun 19. päivänä 2012.***

Käykää sisään!

Pirjo Huvila
Juhlatoimikunnan vetäjä

Kylän Vanhin – Akilleksen Maja

Tänä vuonna kun Puolarmaarin ryhmäpuutarha-alue täyttää 20 vuotta, niin alueen vanhin rakennus, Akilleksen maja, täyttää 100 vuotta.

Rakennus oli aikoinaan Bolarskogin Maarilan tilan torppa Pirttibacka, jonka **William Holmström** rakensi vuonna 1912. Siihen aikaan seutu oli vielä maatalousvaltaisen Espoon syrjäalueita. Bolarskog oli silloin talon ja pienen kylän nimi Finnoon pohjoispuolella. Lähistön asukkaat ovat käyttäneet nimeä myös lyhyessä muodossa Bolo. Kylän maiden itäosassa ollut osittain kosteaa niittyä kutsuttiin nimellä Bolomaren. Nimen loppuosana on sana mar, joka merkitsee ”alavaa maata” ja ”vesijättöä”. Vuonna 1983 majan seinien korjauksen yhteydessä löydettiin kappale vanhaa sanomalehteä, joka oli painettu vuonna 1908.

Puolarmaarin ryhmäpuutarha-aluetta kaavoitettaessa kaavaan saatiin majan kohdalle merkintä suojeltava rakennus. Suojelun perusteena mainitaan, että maja on vaatimaton, mutta rakennushistoriallisesti tyypillinen torpparakennus 1910-luvulta ja kuuluu alueen maisemakokonaisuuteen.

Aikojen myötä torppa päättyi Espoon kaupungin omistukseen ja sitä vuokrattiin asumiskäyttöön. Jotkut ehkä vielä muistavat postinjakajan, **Margitin**, joka kahden lapsensa kanssa asui rakennuksessa 70-luvulla. Silloin torppa oli jo rapistunut varsin huonoon kuntoon ja voi kuvitella, etteivät asuinolot olleet ruhtinaalliset. Niinpä kaupunki luopuikin sen asuinkäytöstä.

Vuonna 1978 Espoon kaupunki vuokrasi torpan paikallisen urheiluseuran, silloisen Matinkylän Akilleksen käyttöön hiihtomajaksi. Huonokuntoiselle torpalle tehtiin talkoilla perusteellinen kunnostus. Aluksi majan pyörittämisestä vastasi seuran hiihtojaosto, jolta se vuosien mittaan on siirtynyt suunnistusjaoston hoidettavaksi ja toimii myös suunnistuksen tukikohtana.

Puolarmaarin ryhmäpuutarha-alueen rakentamisen yhteydessä Espoon kaupunki saneerasi majan vuosina 1991 ja 1992 siten, että ulkomitat ja -materiaalit sekä ikkunat säilytettiin vanhan mallin mukaisina. Aluksi oli tarkoitus säilyttää rakennuksen hirsikehikkokin, mutta sekin jouduttiin purkamaan. Hirsiin oli aikojen kuluessa päässyt pesiytymään tuhohyönteisiä, kertoman mukaan ”kuolemankelloja”. Takana olivat ajat, jolloin talvipakkasessa vesi jouduttiin kantamaan puolen kilometrin päästä ja hakkaamaan polttopuut hellan lämmittämiseksi.

Nykyään majan sisustuksessa kiinnittävät huomiota vanhan ajan putkiradio ja seinälle ripustetut tandem-sukset. Radio on kunnostettu alkuperäisellä tekniikalla täysin toimintakykyiseksi. Neljän hengen tandem-sukset taas ovat lähtöisin Lahden hiihdon maailmanmestaruuskisoista 1978, missä niitä näytösluonteisesti käytettiin. Sieltä seuran jäsenet pelastivat ne talteen. Kuljetusta varten sukia jouduttiin valitettavasti hieman lyhentämään.

Viime vuosien runsaslumiset talvet ja Espoon kaupungin oivallisesti hoitamat hiihtoladut ovat suosineet hiihtoharrastusta ja vilkastuttaneet hiihtomajan käyttöä. Kuuma mehu, kahvi, kaakao tai limu ja lämmin pulla antavat oman nautintonsa, sekä sopivan energiapaukun hiitolenkkiä varten.

Espoon Akilles tunnetaan hiihtomajansa lisäksi kuntorasteistaan, Espoorasteista, joita se järjestää yhdessä Leppävaaran Sisun kanssa viikoittain tiistaisin sekä suunnistuskouluista, joita seura järjestää nuorille ja harrastustaan aloitteleville aikuisille. Suunnistuksen lisäksi Espoon Akilleksen lajeja ovat koripallo ja naisten jumppa. Lisätietoja löytyy internet-osoitteesta: www.espoonakilles.fi

Historiatiedot ovat lyhennelmä Espoon Akilleksen 50 v. historiikista vuodelta 1996. Koko tarinan voit lukea vaikkapa poikkeamalla hiihtolenkillä Akilleksen majalle.

Timo Tilli

Puolamaarin sukupuu

”Iskät pois kapakasta” oli yksi merkittävä tavoite Suomen ensimmäisille siirtolapuutarhoille viime vuosisadan alussa. Varsinkin kun vuonna 1917 päätettiin 8 tunnin työpäivästä, huolestuttiin äijien lisääntyneestä vapaa-ajasta. Mihin muuhun kuin ryyppäämiseen duunari sen osaisi käyttää?

Myös työläisperheiden kersoista oltiin huolissaan. Eihän heistä voinut tunkkai-sissa kaupunkimurjuissa kasvaa kunnon kansalaisia. Sen sijaan siirtolapuutarhan puuhakkaassa ja sosiaalisessa ympäristössä mukulat saivat hyvät eväät elämäänsä. Duunariäideistä ei tarvinnut huolehtia – hehän nyt ovat aina pärjänneet.

Niinpä alettiin suunnitella siirtolapuutarhoja, vehreitä keitaita, joissa koko perhe viettää tervettä ulkoelämää ja kaikille on puuhaa. Puutarhat tuottivat myös elintärkeää pottua pataan kun puute oli kovin; erityisesti 1918 Kansalaissodan jälkeen, 1930-luvun alussa ja 1940-luvulla. Pula-aikoina monella palstalla tepasteli eläviä siankyljyksiä ja lampaanpais-teja. Kanatkin kaakattivat pihoilla.

Espoo fundeerasi asiaa pitkään ja ensimmäinen ryhmäpuutarha Puolarmaari valmistui vasta vuonna 1992. Hyvä siitä sitten tulikin. Tänäpä Puolarmaari on terve ja rehevä 20-vuotias nuorukainen, joka kuuluu samaan hienoon sukupuhun kuin Suomen vanhimmat siirtolapuutarhatkin. Entä ovatko ryhmäpuutarhan hyödyt vielä samat kuin sata vuotta sitten?

Elintarvikepula: Nälkää ei Suomessa juurikaan nähdä, mutta kyllähän pulaa on edelleen – nimittäin puhtaasta sapsusta. Kun kasvattaa itse kasviksensa omalla kompostilla lannoitetussa mullassa, tietää taatusti mitä syö. Ei tarvita

kemikaaleja, myrkkyyä eikä e-koodeja. Sikoja ja lampaita ei tonteilla tosin enää tassuttele, ainakaan nelijalkaisia.

Lapset: Lasten tehovalmennus on niin tiivistä, ettei heille juuri omaa aikaa jää. Muksuja kiidätetään pehmopomppupaloturnauksista jiu-jitsukaratejoogaharjoituksiin. Ryhmäpuutarha on heille edelleenkin terveellinen henkireikä. Omaan tahtiin voi vuolla kaarnalaivaa, popsia mansikoita ja kuunnella kimalaisten surinaa.

Sosiaalisuus: Ryhmäpuutarha on paljon yhteisöllisempi kuin kerrostalo ja ero on jopa suurempi kuin sata vuotta sitten. Kalenterista ei varata aikaa kuukausia etukäteen kyläreissuun ja naapurit tunnetaan. Talkoita tehdään porukassa ja aina joku tervehtii iloisesti mökkipolulla kulkijaa. Neuvoja kysytään ja annetaan mielellään.

Puuhastelu: Nykypäivän duunarit tekevät hommia kaikenkarvaisten atk-härveleiden parissa. Sitä ei kukaan kestä täyspäisenä ilman kunnon vastapainoa vapaa-ajalla. Talikko tai kuokka kouraan, niin päiväduunit unohtuvat ja työn jälki-kin näkyy heti.

Äijät: Entä pysyvätkö ukkelit kaukana kapakasta puutarhan ansiosta? Hmm, tuskinpa se onnistui edes sata vuotta sitten. Ei ryhmäpuutarhakaan nyt sentään ihmeisiin pysty.

Vesa Vainio

Pieni talo, suuri ilo

Puutarhamökki on mahdollistanut onnellisille palstan omistajille omatoimisen mielekkään puuhastelun lisäksi monta unelmaa: toiselle seurallinen elementti on tärkeä ja toisen piha on oman rauhan keidas.

Itselle tärkeä tavoite oli saada viettää kesä nauttien luonnosta mutta lähellä kaupunkia. Aina kun kevät koitti, alkoi levottomuus vallata mieltä ja keho kaipasi oikeaa tekemistä ulkona. Mikä onkaan rauhoittavampaa kuin upottaa sormet multaan ja möyriä itsensä uuvuksiin vihreissä pöheiköissä ja kuinka palkitsevaa on nähdä työn tulokset puutarhassa.

Työelämä on nykyisin hektistä ja palautuminen vaatii erilaista tekemistä, jossa tyhjentää pään ja fysiikan. Oma arkinen ympäristö voi olla tärkein terapiapaikka. Pian huomasin että mikään ei ole niin tärkeitä kuin puutarhanhoito!

Arjen arvomaailmaa

Puutarhapalstalla on helppo toteuttaa ympäristöystävällistä elämäntapaa: Kasvattaa puhtaita vihanneksia, juureksia ja marjoja. Syödä salaattia omasta pihasta ja keittää juuri kaivettuja perunoita. Sellaista ylellisyyttä, joka nykypäivän ihmisille on yhä halutumpaa, on meille ollut luontaista jo 20 vuotta.

Puhdas laadukas ruoka on tänä päivänä yhä tärkeämpi arvo, josta ollaan jo valmiita maksamaan.

enemmän. Muutkin kestävän kehityksen mukaiset arvot kuten ekologinen elämäntapa, kierrätys, kompostointi ja lähiruoka, ovat olleet arkipäivää koko 20 vuoden ajan puutarhakylän asukkaille.

Jokaisella mökillä on oma tarina

Tietynlainen itsensä toteuttaminen on ominaista puutarhakylässämme; jokainen mökki ja piha on erilainen ja omistajansa näköinen. Itse halusin tehdä koerakentamista käyttämällä vain suomalaisia puupohjaisia materiaaleja ja luonnonmateriaaleja sekä tehdä täysin muovittoman talon. Kokemukset 20 vuoden asumisen jälkeen ovat hyvät: sisäilma on osoittautunut erittäin hyväksi ja kasvitkin viihtyvät sisällä erinomaisesti. Samoin kuin kissamme Minttu, joka eli kanssamme 20 vuotiaaksi.

Kauneus on katsojan silmässä

Toinen tavoite oli yrittää noudattaa intiaanipäällikön viisautta: Ihmisen ympäristön tulisi olla kaunis että hänen sielunsa kasvaisi.

Toinen puoli puutarhaa on luonnon koristekasvien kauneutta varten. Parhaimmillaan se näyttäytyy alkukesästä kun valkoiset pitsimäiset omenapuut kukkivat hennoissa väreissä. Syyskesällä näkymä vaihtuu voimakkaan moniväriiseksi, kun krassit valtaavat pihaa ja hedelmätarhan satokausi kypsyy.

Pirjo Huvila

Puutarhasuunnitelmassa on käytetty japanilaisia vaikutteita suomalaiseen puutarhaan; kaarevia käytäviä ja kivetty puro altaineen.

Palanen paratiisia

Perinnemökkimme, Kaunokkipolku ykkösen rakentuminen alkoi 5.2.1990 kiinteistölautakunnalle osoitetulla hakemuksella.

Hanke eteni siten, että keväällä 1991 kaupungin toimesta rakennettiin perustukset viidelle polun varren perinnemökkiläiselle. Mökkien suunnittelija oli Tmi Salme Pitkänen ja urakoitsijana Maakallio Oy.

Pohjien valmistuttua solmittiin yhteisurakka mökkien rakentamiseksi Kovanen Oy:n kanssa, niin että valmista tulisi olla heinäkuussa 1991.

Pystytys kuitenkin viivästyi, johtuen syvästä lamasta ja urakoitsijan konkurssista. Niinpä projektia jouduttiinkin jatkamaan kukin kohdallaan omatoimisesti. Käyttöönottokatselmus saatiin toimitettua vihdoinkin 28.2.1992 ja puutarhatyötkin valmistuivat keväällä.

Kiirettä siivitti lähestyvät messut, jossa mökkimme oli vierailujen tyyppiesittelykohteena.

Näinä kahtena vuosikymmenenä on mökkimme VILLA WERANDA tarjonnut yösijaa ja paikan puutarhan hoitoon – palaseen paratiisista. Palstalla kasvaa mm. hedelmäpuita, marjapensaita, yrttejä ja perennoita. Avaruutta on saatu tasoratkaisuilla ja onpa puutarha päässyt jutunaiheeksi myös pariin puutarhakirjaan ja -lehteen.

Omistus on vaihtunut suvun kesken elämäntilanteitten mukaisesti. Muhkeat juhlat ja tapaamiset ryydittävät perhetapaamisia kukkoportin siipien suojassa, antaen jatkuvuutta puutarhahommeleihin – siihen tärkeimpään.

Kaisa, Mikko, Maija, Paavo ja Mari

”Palstalla kasvaa mm. hedelmäpuita, marjapensaita, yrttejä ja perennoita. Avaruutta on saatu tasoratkaisuilla ja onpa puutarha päässyt jutunaiheeksi myös pariin puutarhakirjaan ja -lehteen.”

Alussa oli maa, kuoppa ja Kaisa

Runko kasassa

Nyt näyttää jo mökiltä

Tällä kertaa vuorossa vappujuhlat

Talvi tuli, mutta mökissä tarkenee

Puolarmaari ennen...

Asuntosäätiö pystytti
nosturilla valmiita
mökkejä Orvokki-
polulle. Kuvaajan
nimi ei tiedossa.

Bruno Eratin suunnittelema turvekattoinen Taimiakseli herätti mielenkiintoa puutarha-asumisen messuilla.

Kaupungille piti lähettää arkkitehtipiirustuksia ja ehdotuksia, joista he valitsivat mielenkiintoisimmat toteutettavaksi. Siksi kaikki nämä mökit ovat erilaisia ja suunnittelussa on pitänyt olla joku kanta-ava idea lähtökohtana.

Espoon Puolarmaariin kohonneesta vapaa-ajan ateljeestä tuli hetkeksi kuuluisa, kun rakennus pääsi edustamaan pohjoismaita New Yorkin MOMA-näyttelyyn.

Leisure Studiossa kaikki julkisivut ja katto olivat läpinäkyvät ja sisällä oli musta suorakaidelaatikko, joka piti sisällään märkätilat.

Sen tekijöinä oli neljä arkkitehtipiskelijää, joista osa voitti myös Sevillan maailmannäyttelyn Suomi-paviljongin suunnittelun.

Pojat rakensivat Puolarin mökin itse muutaman sponsorin avustuksella sekä kysyen neuvoa ja lainaten työkaluja naapurirakentajilta aina silloin tällöin.

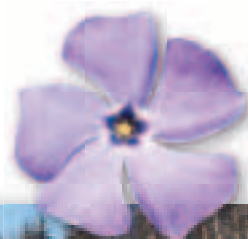
...ja nykyisin

Metsämökin pihapiirissä on oma luonnonläheinen tunnelma.

Pastillinsävyiset Lyhdyt ilahduttavat silmää.

Joillakin poluilla on omat tunnusmerkinsä. Tästä portista tullaan Syreenipolulle.

Puolarmaarin mökit ovat talviasuttavia.

Kasvimaasta elinvoimaa sielulle ja ruumiille

Kesä oli puhjennut kauneimmilleen juhannuksen alla 2012, kun lähdin kasvimaalle juhlalehdykän toimittajan ominaisuudessa haastattelemaan innokkaita palstaviljelijöitä.

Kävin jo edellisenä iltana istuttamassa kaksi kyläkurpitsan taimia kylän yhteiselle palstalle. Olen hoivannut puolitoista kuukautta niiden siemeniä kaiken taiteen sääntöjen mukaan idättäen ne puhtaassa minitaimilaatikossa ja koulujen isompaan ruukkuun taimimultaan. Ja kauniita taimia niistä tulikin. Kyläkurpitsan lajike on kaupan siemenistä, eikä ole ihan jätti-jätti-kurpitsa, jonka taimia Eskolat ostivat viime vuonna Porvoon torilta **Tatu Kaskihalmeelta**. Toivotaan kuitenkin, että jotain suurta saamme aikaan näin ensimmäisellä yrittämällä.

Puutarhuri Kaskihalme on erikoistunut chileihin, joista **Päivi Eskola** onnistui tuottamaan satoa koko talven tarpeiksi. Kokeilunhaluisen Päivin tämän vuoden uutuuksia oli fenkoli, jonka onnistu-

mismahdollisuuksista hän oli kuullut naapurilta. Päivin palsta oli aikanaan **Birgit Putuksen** hyvin hoitama runsashumuksinen palsta, jolla nytkin kasvaa komea rivi valkosipulia ja sen edustalla koristeena rivi esikoita ja kehäkukkia. Kulmikas iso kehikko on kerännyt aikanaan kasvijätettä, ja muodostuneessa mulloksessa Päivi kasvattaa nyt kesäkurpitsoita. Kohotettu istutusalue taitaakin olla hyvä paikka kasveille ja helposti hoidettavissa. Toisessa vähän matalammassa reunustetussa penkissä oli ihan uudenlaista kurpitsaa, joka syödään pienenä ja joka mainitaan herkulliseksi. Naapuri keksi kutsua tätä litteää kurpitsaa ufoksi. Ylhäältä katsottuna se näyttää kukanmuotoiselta.

Päiville kuten muillekin haastattelemilleni palstaviljelijöille palstalla puuhastelu on terapiaa. Siellä näkee työnsä tulokset ihan konkreettisesti, toisin kuin ehkä omassa palkkatyössään. Ollaan ulkona ja nautitaan erilaisista säätiloista ja tunnelmista. Tunnetaan tuoksut ja tarkkaillaan kasvua.

Mirja Lavanne

Matti ja Pirkko Takala kasvattavat perunaa, vaikka sitä saa helposti kaupasta. Tärkeintä on saada itse tuottaa perunansa, nähdä kasvun ihme, ja lopulta, keittää omalla aherruksella tuotetut uudet perunat ja istua pöytään nauttimaan. Näin ovat sukupolvet toimineet ja näin tullaan tekemään uudelleen ja uudelleen.

Takalat ovat kylän alkuperäisiä asukkaita, mutta vasta nyt heillä on palsta, joka on huolella istutettu ja kylvetty tuottamaan satoa. Eläkeläisen aika kuluu mukavasti palstaviljelijänä ja kuntokin pysyy hyvänä. Tulee hyötyliikuntaa, kun pyöräilee pastalle, kääntää maata, kitkee ja kärrää kasvinjätteitä kompostiin. Ollaan koko ajan pienessä liikkeessä, mutta nautitaan kaikesta ilman stressiä.

Pirkolla oli jo taimella ei-niin-yleinen kasvis palkernakka, ”valkoinen porkkana”, jota hän suosittelee lisäämään uunikasviksiin ja keittoihin. Terveellistä ja hyvää. Takala kertoi myös toisen

herkkureseptin: paljon lipstikkaa, hieman perunaa, sipulia, kasvisfondia ja keittämisen jälkeen soseutus. Sitten vain nauttimaan. Tontilta tuodut mansikantaimetkin aloittelivat kukintaa, joten puuhaa ja satoa riittää kesälle ja talven varalle.

Palstalaisten haastattelussa kävi ilmi uusi kasvi-maata kasvustoa uhkaava tihulainen. Eksoottiset metsäkauriit eivät olekaan puutarhurin mieleen, sillä ne käyvät napsimassa valikoiden viljelijän istutuksia. Tästä syystä jokunen palstalainen on jo ympäröinyt palstansa verkkoaidalla tai suojannut kehikolla kauriiden erikoisherkkujen, kuten punajuurten kasvuston. Kauriille kelpaa myös herne, kurpitsan kukat, unikon nuput ja ilmeisesti mitä moninaisimmat kasvit tai niiden kukat. Tarvitaan uusia suojautumiskeinoja kauriiden varalle. Ja entä sitten kun kanit ehtivät tänne asti? Sitä ennen nautitaan palstaviljelijän elämästä ja kaikesta kauniista, mitä maa tuottaa.

Irma Salminen

Pirkko Takala

Lapsena Puolarmaarissa

Puolarmaarin mökki on ollut minulle aina se ainoa kesä- tai oikeastaan koko vuoden mökki. Perheen kanssa matkustettiin kesäisin mahdollisesti vuokratulle järvenrantamökille, mutta Puolarmaariin saattoi aina pyöräillä. Talvella ajoimme autolla hiihtämään ja juomaan kuumat mehut mökissä. Pienenä vintillä mahtui yöpymäänkin. Puolarmaari houkutteli myös kouluryhmiä, myös meidän luokan. Koulun kanssa käydessä olin ylivoimainen valokuvasuunnistuksessa, kun tiesin, missä minkin värisiä mökkejä oli tai mikä silta sijaitsi missäkin kohdassa.

Järveä tai saunaa mökillä ei ole koskaan ollut, muttei se haitannut. Kumivene oli nopeasti pumpattu vesikelpoiseksi jalkapumpulla. Mahduimme siihen kaikki kolme. Lammessa myös uitiin, vaikka se olikin matala ja täynnä iilimatoja. Sammakoitakin näkyi, erityisesti viereisessä ojassa. Lammen toisessa reunassa oli puupaloista koostuva silta, joka käveltiin tai juostiin päästä päähän, usein veteen pudoten. Talvella lammen ja joen jäällä luisteltiin.

Vastakkaisella puolella oleva Oikeus-silta oli ruma. Sillan yli pääsi juhannuskokolle. Kokko paloi leveänä ja kuumana. Myytiin makkaraa ja limpparia. Pussijuoksukisoihin ja köydenvetoon riitti osallistujia. Saapastakin muistan joskus heittäneeni.

Miehet heittivät markan kolikoilla kossupulloa. Itse poimin kauimpana olevia, kisassa jo hävinneitä kolikoita yhdistyksen kassaan. Leikkimökki oli lapsuuden mökkimuistojen kohokohta. Pääsin itse maalaamaan. Isä ja Roy taisivat sen suurimmaksi osaksi kuitenkin rakentaa.

Roy oli jännittävä, kalju ja isomahainen aina hyväntuulinen vanha merimies, joka halusi suikon palkkioksi leikkimökin rakennuksesta. Isä sanoi, että hän oli jo Roylelle jollain tavalla maksanut, mutta silti jäi huono omatunto, kun en koskaan uskaltanut suukkoa antaa vaikka Roy joka tapahtumassa sitä muisti pyytää.

Pihan puukeinu, valokuvissa niin vaalea, on tummentunut jo melkein mustaksi, lampi on kasvanut umpeen eikä sammakoita enää näy ja leikkimökkiin en näin isona mahdu sisälle.

Oikeus-silta on säilynyt ennallaan, se on edelleen ruma. Silti Puolarmaari houkuttaa pyöräilemään tai rullaluistelemaan paikan päälle yksin, perheen tai kavereiden kanssa. Grilli on helposti kuumennettu, lähiruokaa saa kasvimaalta ja isommat pihapelit voi siirtää ojien väliselle viheriölle. Yhteisiin tapahtumiin osallistun enää harvoin, mutta paikan iloinen fiilis toivottaa tervetulleeksi Puolarmaariin!

Meri Vainio

***”Sillan yli pääsi juhannuskokolle.
Kokko paloi leveänä ja kuumana.
Myytiin makkaraa ja limpparia.
Pussijuoksukisoihin ja köydenvetoon
riitti osallistujia. Saapastakin muistan
joskus heittäneeni.”***

Mökkiläisestä suurtilalliseksi

Olen nyt ollut pari viikkoa ihan virallisesti eläkkeellä. Pistän oheen kuvan uudesta työnjohtajastani. Saimme 15.9.2008 tiedon, että voimme ruveta

Punarinta työnjohtajana

raivaamaan Puolarmaarin viljelyspalsta-alueelta täysin hoitamatta ollutta palstaa (n. 50 neliötä) ensi kesää varten.

Ville joutui/pääsi leikkaukseen sopivasti 16.9.2008 eikä saa nyt vähään aikaan tehdä mitään raskasta. Niinpä kaivelin yksin melkein kaksi viikkoa nokkosia, pujoa ja juolavehnän juuria. Saalis oli yksi lehtikompostikehällinen plus viisi isoa jätessäkilistä juuria. Mutta sain kuin sainkin ihan säällistä maata näkyviin.

Saapi sitten ensi kesänä nähdä, kasvaako siinä mikään. Osa maasta oli onneksi mansikkakan-kaan alla. Sieltä juuret lähtivät suht koht helposti. Toisaalta siellä näkyy olleen vesimyyrillä oikein lokoisat oltavat. Myyrät toivottavasti lähtivät möyrimistäni karkuun. Ainakin naapurin kissalla näkyi pari paistia.

Näin meistä tuli naapurin Vesan mukaan suurtilallisia.

Pirkko Helminen

(Ote syksyllä 2008 entiselle työkaverille lähetetystä sähköpostista)

Raivaustyö alussa

Työn sankari kahden viikon kuluttua aloittamisesta

Ässäsyöttöjä ja tsägämaaleja

Pelikavereita löytyi lähes aina; alueella asui kesät paljon muitakin lapsiperheitä tai ainakin heillä oli ikäisiäni vieraita. Lisäksi alueella liikkui paljon muitakin lapsiperheitä lähiseudulta ja heidän lapsistaan sai myös pelikavereita.

Parhaat futiskentät olivat tenniskentän takana oleva nurmialue sekä lammen rannassa oleva iso nurmikenttä. Näiden välissä on kolmion muotoinen nurmialue, joka oli tasaisin ja muutenkin paras pelialusta, mutta alueen koko ja kolmion muoto olivat jalkapallokentäksi huonot. Maaleja ei ollut, mutta maalitolppina kävivät vaatemytyt tai kepit, joiden tarkoitus oli kai olla lähistön pensaiden jonkinlaisia tukikeppejä – me joka tapauksessa keksimme niille parempaa käyttöä!

Esikuvia sai samaan aikaan TV:stä koko päivän pyörivistä futiksen MM- ja EM-kisoista. Itse muistan elävästi ainakin Brasilian vuoden 1994 maailmanmestaruuden. Joukkueen tähtien Romarion ja Bebeton kikkoja ja tuuletuksia mallattiin myös Puolarmaarin nurmilla. Pelit olivat monesti äärettömän tiukkoja ja usein käytiin tiukkoja väittelyitä siitä, menikö pallo maaliin sisä- vai ulkopuolelta ja oliko ammuttu kuti niin korkea, että se olisi mennyt yli maalin. Kunnollisia tolppia, verkkoa

tai ylärimaa kun tosiaan ei ollut. Hauskaa oli joka tapauksessa ja usein me pojat saimme pelikaveriksi myös aikuisia.

Alueen asvaltoitu tenniskenttä houkutteli myös pelaamaan varsinkin kesä- heinäkuun vaihteessa, jolloin pelattiin Wimbledonissakin. Andre Agassin ohituksia ja Pete Samprasin ässäsyöttöjä kopioitiin myös Puolarmaarin tenniskentällä. Pelikaveriksi löytyi yleensä oma isäni, ja pelit loppuivat usein siihen, kun olin pari kertaa lyönyt verkkoon tai yli kentän. Taisimme kuitenkin aloittaa joka kerta uudelleen erätilanteesta 1–1.

”Talvella kylä oli melko autio, mutta ainakin joku uusivuosi saimme ihan kunnon pelin pystyyn. Joku oli nikkaroinut puusta ihan oikean näköiset lätkämaalit ja jäätynyt lampi oli muodoltaan lähes kuin jääkiekkokaukalo.”

Tenniskentällä pelattiin ainakin kerran myös lentopalloa ja kyseessä taisi olla Puolarmäärin alueen itä vastaan länsi ottelu. Joukkueet jaettiin muistaakseni aluetta halkovan ojan perusteella, mutta mitään muistikuvaa ottelun lopputuloksesta ei ole.

Joinain talvina luistelimme ja pelasimme myös jääkiekkoa lammella, joka on lähinnä Kimalaisen polkua.

Talvella kylä oli melko autio, mutta ainakin joinain uutena vuotena saimme ihan kunnon pelin pystyyn. Joku oli nikkaroinut puusta ihan oikean näköiset lätkämaalit ja jäätynyt lampi oli muodoltaan lähes kuin jääkiekkokaukalo.

Kun olimme kolanneet lumen kentän reunoille, saimme myös kaukalon laidat ja näin taklaaminenkin oli sallittua, vaikka mitään kummempia varusteita meillä ei ollut.

Jussi Vainio

Ihmisiä Puolarmaarin poluilla

Kiertelin siellä täällä Puolarmaarin alueella ja tapasin ihmisiä puuhissaan. Porteista päästettiin mielellään pihoille ja asukkaat rupattelivat mukavia. Kukaan ei huudellut solvauksia eikä heiteltyt pienillä kivillä. Ihan säällisiä ja yhteisökelpoisia immeisiä Puolarmaarissa siis elelee. Ja iloisiakin vielä!

Joulupukin paras paikka

Kun joulupukilla on vapaa-aikaa, hän viettää sen Puolarmaarissa, eikä suinkaan Korvatunturilla.

Mökkitontillaan tepastelee joulupukkineuvoksen arvon saanut **Hakkaraisen Onni**. Hän on Puolarmaarinkin lukuisista pikkujouluista tuttu pukki, joka edelleen kolkuttelee Matinkylän ovia jouluisin. ”Minulta ei puhe lopu koskaan ja pukin vetimet on viimeisen päälle”, Onni kertoo suosionsa salaisuudesta.

Kanervapihan mökin ja piharakennukset Onni on omin käsin ja taidolla rakentanut. Onpa hän tehnyt toistakymmentä tuulimyllyäkin, joista muutama hyrrää myös Puolarmaarin tonteilla.

Yksi hienosti viimeistelty mylly on pihalla korkean kannon nokassa. ”Siinä oli valtavan suuri haapa, jonka kaadoin pois varjostamasta. Tuli tukeva alusta myllylle.”

Puutarhan rauhassa

Unikkopolulla nautiskelevat **Anja ja Unto Repo** puutarhatuoleissaan auringon lämmöstä.

Vieressä on yksi pihan komistuksista, keltaisena kukkiva Mahonia. He ovat asuneet Puolarmaarissa alusta lähtien. ”Hyvin olemme viihtyneet, vaikka välillä on lähiympäristössä ollut värikästäkin elämää. Kaikkien kanssa on toimeen tultu.”

”Nyt me keskitymme rauhalliseen oleiluun ja jätämme raskaammat työt vähemmälle. Onneksi meitä auttamassa käy riuskoja talkoolaisia, jotka pistivät kasvimaankin taas hyvään kuntoon.”

Jotkin pihan kasvit ovat kotoisin Unton kotikonnuilta Karjalasta, Kaukolan pitäjältä. Miten lienevät Puolarmaariin joutuneetkin – Unton kengänpohjiin vahingossa varmaan tarttuneet.

Kastelua ja pomppimista

Lemmikkipolun portille säntää oitis leikkisä **Ukko-koira**. Nelivuotias Ukko on juuri viettänyt synttäreitään ja saanut juhlan kunniaksi herkkujaan nakkeja. Ilmankos vauhtia piisaa.

Pihalla iloisena hymyilevä **Miila** kastelee kukkia kastelukannulla. Se on haastellista, koska myös Ukko on kiinnostunut kannusta ja yrittää juoda siitä vettä. Tomera Miila pitää kuitenkin hyvin pintansa. Sekä Miila että Ukko pitävät kovasti mökin pihalla touhuamisesta.

hauskaa”, kertoo Miila ja hyppää malliksi korkealle ilmaan. Samassa paikalle loikkaa myös Ukko, joka haluaa leikkikaveria. Lapset ja lemmikit tuovat Puolarmaariin vilskettä ja elävyyttä.

Työmatka pyörällä ja suksilla

Ympäristöön sulautuvan ruohokattoisen mökin pihalla **Tuomas Syrjälä** huoltaa polkupyöränsä.

Hän on asunut Kimalaisenpolun mökillään jo 17 vuotta ja on viihtynyt vaimonsa kanssa mainiosti. ”Tämä on mieletön asuinalue, rauhallinen maalaiskolkka maitoautoineen kaikkineen. Alkuvuosina lähellä oli kanalakin, jonka kukko kiekui aikaisin joka aamu. Silloin nuorempana en edes ymmärtänyt kuinka hieno alue tämä on.”

Tuomas on töissä Saarnilaakson koulussa ja Puolarmaarin sijainti on työmatkankin kannalta erinomainen. ”Keskuspuiston halki pääsee pyöräillen töihin ja olen joskus mennyt hiihtäenkin.”

Jotain Tuomas kuitenkin muistelee kaiholla: ”Puolarmaarin juhannuskokko oli mahtavan kokoinen ja näköinen. Harmi, ettei sitä saa enää polttaa.”

Lehmätila

Hakulisen Antti on juuri palannut viljelypastaltaan pihalleen Ruusupolulle ja yrittää livistää vaihtamaan vaatteita kuvausta varten. Ei tarvitse, asu on Puolarmaarin asukille juuri oikea.

Antti on Puolarmaarin alkuasukas, joka vaimonsa kanssa kiinnostui alueen läheisestä sijainnista ja mahdollisuudesta puutarhapuuhausluun. Viljelypalsasta heillä on ollut jo aiemminkin ja sekin on nyt vaihtunut Soukasta Puolarmaarin.

Mutta mikä ihme täällä keskellä pihaa seisoo? ”Se on vaimon saama perintölehmä, joka on tehty suuresta kuusesta. Joku sitä tosin epäili hirveksikin, mistä piti laittaa palautetta tekijälle”, Antti nauraa. Lypsäminen taitaa olla haasteellista, mutta kyllähän lehmä maatilalle kuuluu.

Tyytyväiset uudisasukkaat

Syreenipolun pihallaan **Pelvaksen Saija ja Pekka** ihailevat upeasti kukkivaa omenapuuta.

”Hankimme mökin viime vuoden kesäkuussa ja edelleenkin maasta tupsahtelee iloisia yllätyksiä, joita emme olleet aiemmin huomanneet”, he kertovat. Saijan ja Pekan näkee usein myös lähimetsässä – hiihtämässä, marjastamassa ja sienestämässä.

”Aina kun tulemme Matinkylästä Puolarmaan alueelle, tämä tuntuu ihan eri maailmalta. Meillä ei ollut kokemusta ryhmäpuutarhoista, joten hiukan aprikoimme mitä tuleman pitää.

Kokemukset ovat kuitenkin olleet pelkästään positiivisia. Puolarmaari on sopiva yhdistelmä omaa rauhaa ja yhteisöllistä toimintaa.”

Mitä ihmettä – iso traktori ryhmäpuutarhassa?

Viljelypalstojen vieressä ähertää **Hautalan Pekka** meisseli kädessä traktorinsa takana.

”Olin lähdössä kylvämään auringonkukkia, mutta peruutin vahingossa kylvökoneen jumiin. Enpä peruuttele toiste”, hän naurahtaa. Pekka aloitti viljelynsä 20 vuotta sitten yhdellä kaupungilta vuokraamallaan pellolla. Nyt peltoalaa on jo 10 hehtaaria. Pekalla on ollut mökkikin Puolarmaarissa jo 1990-luvun lopulta lähtien, mutta ei hän sentään Valmetilla sen pihalla myllää.

”Kukkien viljelijänä on mukavaa kun tuntemattomatkin ihmiset tulevat usein juttelemaan. Silloin kun vielä pidin rahalippaita pellon laidalla maksamista varten, sain myös kivoja kirjeitä ostajilta.” Pekka joutui vaihtamaan lippaat tilinumeroon sen jälkeen kun ne jatkuvasti murrettiin. ”Mutta ei tätä rahan takia tehdä, vaan hyvän mielen”, hän sanoo ja hymyilee leveästi.

Vesa Vainio

*Kesäkuun yössä
mustarastas huilullaan
kaipuuta soittaa.*

*Istun portaalla
mustarastaan lumoissa.
Kuusama tuoksuu.*

*Peippo lennähti
pihamäntyyppä laulamaan
kevään riemua.*

*Pikkuoravan
huima sirkus karkotti
peipon oksalta.*

*Hennonvihreät
koivunlehdet tuoksuivat
kevätsateessa.*

*Kesäiltana
männynpihkan tuoksussa
aika seisautuu.*

Kohtaamisia eläinten kanssa

Sammakko

Etelänukonkorento

Talitintti

Linnunpesä

Orvokkipolun puutarhassamme lammen lähellä asustelelee sammakkoita. Erään kerran siirsin tyhjentyneen vesitynnyrin ja alta hyppäsi sammakko. Siitä lähtien olen ymmärtänyt jättää riittävästi tilaa tynnyrin alle. Siellä on ehkä kosteaa ja viileää. Eräänä hellepäivänä kuulin molskahduksen. Mikä se oli? Menin katsomaan ja sammakkohan se siellä räpiköi vesitynnyrissä. Nappasin sen pois vesikuupalla ja samalla nappasin kuvan.

Ilmastonmuutoksen myötä korennot ja niiden lajit on lisääntyneet Suomessa. Sami Karjalainen on tehnyt korennoista kirjan, jota tutkin aina kun puutarhassa tai lammella lentelee uusi korentotuttavuus. Vuonna 2005 sain kuvattua etelänukonkorennon, joka kirjan mukaan ei elä Suomessa. Karjalaisen korentoverkkosivujen mukaan ensihavainto on vuodelta 2002 ja kirjan uudessa painoksessa se on jo Suomessa esiintyvä laji.

Yhteistilan edessä oli alkuaikoina valtava vanha kuusi, ja sieltä kuului joka kesä hu-huu –pulputusta. Minulta meni pitkään oivaltaa, että se on sepelkyyhky. Ne ovat yleistyneet ja kerran jopa yksi yksilö viipyi pihallamme pitkän tovin.

Uusi ilmiö on sateen aikana kylässä lentelevät isot naurulokkiparvet, jotka pyrähtävät lentoon nurmikolta pienimmästäkin liikkeestä. Pihalinnut sen sijaan saattavat tottua asujaan. Moni meistä ruokkii lintuja vakituisesti talvella ja kesäksi sitten saadaan pesävieraita.

Yhtenä kesänä kuistimme ikkunan takana räpisteli linnunpoikanen suu auki ja ulkona se tuli lähelle kerjäämään. Emo oli kai hävinnyt. Mahtoiko ruokintani auttaa vai söiköhän joku avuttoman poikasen.

Eräänä syksynä naapuri kertoi seurallisesta talitintistä ja muutaman päivän kuluttua se liittyi myös minun seuraani. Se hypähti jopa kädelleni ja nokki sormustani. No, lähdin etsimään auringonkukan siemeniä ja tarjoilin niitä. Ihminen oli luultavasti ruokkinut sitä, kun se oli niin peloton. Talitintit muuten koristelevat pesänsä, jotta se kelpaisi morsiolle.

Eräänä keväänä levittelin pihaan äitini vanhan höyhentyynyn höyheniä. Hyvin kelpasivat pesävärkiksi, ja näin myös valmiin pesän, joka kietoutui valkoisiin kananhöyheniin.

Alueellamme liikuskeli aiemmin fasaanipari arvokkaasti puutarhasa askeltaen tai tehden kieppiä lumihankeen. Sitten eräänä keväänä pensasaitamme takaa löytyi fasaanin pyrstösulkia. Emäntäfasaani oli syöty ja ukkofasaani jatkoi yksinloaan jonkin aikaa. Sulat jäivät koristamaan kuistimme seinää. Petolintuja en ole nähnyt kuin kerran, kun varpuspöllö istui pienen puun alaoksalla täysin liikkumatta pitkän aikaan. Kuulin, että se on sen strategia väijyä saalista. Syksyisin saat-
taa nähdä tilhiparvia, kuten erään kerran näin niitä ruokailemassa polunvarren koristeomenapuussa.

Kultakuoriainen

Puutarha on erinomainen paikka tutkiskella hyönteisiä ja perhosia. Ilmaston lämmetessä näkee yhä enemmän värikkäitä päiväperhosia. Amiraali ja neitoperhonen ovat vakiovieraita loppukesästä nauhuksilla ja punahatulla. Jos hyvin sattuu, tapaa kullanhäntä, ison kultakuoraisen valkoisilla kukilla tai sarvipäisen jäärän, joka on myös hauska tuttavuus.

Kotilo

Nisäkkäistä alueella on nähty metsäkauriita, kettuja, supikoiria ja niiden kekomaisia jätöskasvoja, joilla ne merkkäavat reviirinsä ja näätiäkin. Jopa ilveksen liikkumisesta on havainto, sillä metsämökin lähistöllä oli pari vuotta sitten päätön peuran raato ja ilveksen jälkiä. Ilves onkin metsäkauriin luontainen vihollinen, ja kettu voi saalista sen nuoria vassoja.

Puutarhan tuhoeläimiinkin olemme saaneet varautua. Ensimmäisen omenapuun taimeni juuret söi vesimyyrä, peltomyyrä söi sen rungon-
ympäristän ja jänikset napsivat versot. Puunalku irtosi maasta kuin keppi, kun kevät koitti. Onneksi vesimyyrien kanta vaihtelee ja ennä-
tysvuosia on vain harvoin. Uusia uhkia ovat lehtokotilo ja punasirue-
tana, joita voi tulla kauppapuutarhoilta kasvien mukana, sekä kanit, joita on jo ilmeisesti Tapiolassa asti.

Amiraali

Perimätieto kertoo, että kylää rakennettaessa alueella oli paljon kyykkäärmeitä. Määrä on varmaan vähentynyt alkuvuosista, mutta tarina kertoo, että metsään rajautuvan mökin sisälle olisi luikerrellut käärme. Itse olen nähnyt elävän kyy metsänvierustalon nurmikolla. Testasin tömistelyä, mutta varsin hitaasti kyy poistui. Kyy ei ole suo-
jeltu eläin, vaikka Suomea on vaadittu sen suojeluun. Sen voi tappaa pihapiiristä, jos ei muu auta, mutta luonto-oloissa sitä ei ole suotavaa tappaa.

Irma Salminen

Metsäkauris

Mökkiä ostamassa

Käväisimme arvatenkin vuonna 1992 tai 1993 vaimoni kanssa tutustumassa Puolarmaarin ryhmäpuutarha-alueeseen. Alue teki miellyttävän vaikutuksen, mutta emme silloin ajatelleet mökin hankkimista sieltä, varmaankin osittain siksi, että vaimoni harrasti pienimuotoista kasvis- ja koristekasvikasvatusta edesmenneen äitinsä kasvimaalla Korsossa. Helsinkiläisyys tietysti oli myös esteenä.

Alue oli kuitenkin jotenkin jäänyt mieleeni, sillä ryhdyin Lauttasaaresta eri puolille Espoota suuntautuvilla pyörälenkeilläni usein ajamaan sen kautta. Sijainti tuntui optimaaliselta. Vaimoni työpaikalta Otaniemestä oli yhtä pitkä matka Puolarmaariin ja kotiimme Lauttasaareissa, seitsemisen kilometriä kumpaankin.

Keväällä tai alkukesästä 1994 huomioni kiinnitti Hesarissa ollut myynti-ilmoitus, jossa kaupattiin Hurskas kurjuus -nimistä Puolarmaarin mökkiä. Nyt mökkejä saivat ostaa myös ei-espoolaiset. Kävin katsomassa mökkiä, mutta en innostunut siitä. Sen sijaan havaitsin, että Sato ja Länsivälitys tarjosivat mökkejä.

Saton mökit olisivat olleet hyvin edullisia, pyyntihinta muistaakseni 95000 mk. Ne olivat kuitenkin ns. metsämökkejä, jotka eivät sopineet vaimoni ajattelemaan käyttöön. Länsivälityksen tarjoamat

Orvokkipolun mökit sen sijaan olivat sijainniltaan sopivia, ja niidenkin hinta oli hyvin kohtuullinen, noin 150 000 – 160 000 mk. Olimme jo aikeissa ostaa mökin Orvokkipolulta, kun sairastuin vakavasti, ja mökin osto jäi sikseen.

Kun vointini vihdoinkin parani, rupesin taas pyöräilemään. Jostain syystä polkupyörä- ja moottori-pyörälenkkini usein kulkivat Puolarmaarin kautta. Miellyin yhä enemmän alueeseen, ja kun vaimoni on innokas puutarhaihminen, ryhdyin seuraamaan myynti-ilmoituksia yhdistyksen ilmoitustaululta ja lehdistä. Niin ikään kyselin usein kohtamiltani mökkiläisiltä, olisivatko he mahdollisesti myyntiaikeissa tai tiesivätkö he kuka myisi.

Yhdellä tällaisella reissulla, kun kuljin Kaunokkipolkua eräs pariskunta kutsui minut tutustumaan mökkiinsä ja puutarhaansa. Mökki oli tyyppiä Merimiehen pakopaikka. Ihastuin tähän mökkimaliin välittömästi niin, että ryhdyin tavoittelemaan erityisesti sellaista. Pidin vuosikausia silmällä myynti-ilmoituksia, ja kyselin (huonolla menestyksellä) alueella kulkiessani tällaisten mökkien omistajilta silloin kun heitä kohdalle sattui, myisivätkö he mökkinsä.

Vuoden 2005 keväällä aloin jo menettää uskoni, että saisin ostetuksi Merimiehen pakopaikan.

”Ostos on osoittautunut hyvin onnistuneeksi; naapurit ovat erinomaisia, sijainti ihanteellinen, mökki mainiosti suunniteltu ja tarpeisiimme sopiva.”

Niinpä aloin katsella myös muun tyyppisiä mökkejä löytämättä kuitenkaan mieleistäni. Mökkejä, ainakin sellaisia, joita olisin voinut ajatella ostavani, oli tuolloin yllättävän vähän kaupan.

Loppukesästä 2005 tuntui vihdoinkin tärppäävän. Hesarissa oli myynti-ilmoitus Lemmikkipolulla sijaitsevasta Merimiehen pakopaikasta. Soitin välittömästi myyjälle, joka oli juuri silloin Jyväskylässä. Minun taas oli mentävä pariaksi päiväksi Kuopioon, joten sovimme tapaamisen saman viikon lopulle. Sain kuitenkin harmikseni Kuopioon tekstiviestin, jossa myyjä ilmoitti tehneensä kaupan mökistä.

En kuitenkaan vielä hellittänyt, vaan ryhdyin taas pyörittämään Puolarmaarin kautta. Yhtenä loppukesän päivänä, kun talutin pyörää Lemmikkipolulla, kohtasin siinä **Astan**, yhden nykyisistä mökki-naapureistamme. Kysyin taas, puoliksi piloillani, myyttekö mökin. Asta ei tietenkään sellaista aikonut, mutta antoi vihjeen, että eräs eversti omistaa polun toisella puolella kaksi Honkarakenteen mökkiä, ja että häneltä ehkä kannattaisi kysyä. Asta ei kuitenkaan tiennyt yhteystietoja, mutta kehotti minua kysymään **Holmberg** -nimiseltä mieheltä, joka juuri ilmaantui polulle viereisestä mökistä. Menin kysymään tiesikö hän kuka möisi mökin, mihin Holmberg vahvasti suomea ruotsalaisittain murtaen sanoi: "Mine myyn", mihin vastasin, että minä ostan, mitä maksaa. Sovimme hinnasta. En edes yrittänyt tinkiä, vaan tarjosin lopulta enemmän kuin Roy oli aluksi pyytänyt. Sovittuamme soitin vaimolleni töihin, että sovin juuri mökin ostamisesta Puolarmaarista, ja sopisiko hänelle tulla töitten jälkeen katsomaan mökkiä.

Vaimoni ihastui mökkiin, tonttiin ja istutuksiin välittömästi. Mökin saimme haltuumme loka-kuun alusta 2005. Ostos on osoittautunut hyvin onnistuneeksi; naapurit ovat erinomaisia, sijainti ihanteellinen ja mökki mainiosti suunniteltu ja tarpeisiimme sopiva. Toistakymmentä vuotta vanhassa mökissä oli tietysti asumisen jälkiä, vaikk

ka rakennus olikin teknisesti hyvässä kunnossa. Kaksi pesua kidesoodalla, maalaaminen ja parin viikon tarmokas jynssääminen auttoivat tähän vaivaan. Muita rakennukseen kohdistuvia toimia olivat kuistin lasituksen uusiminen, lattian hionta ja maalaus sekä mökin ulkomaalaus seuraavana kesänä.

Mökillä olemme viihtyneet hyvin. Sen jälkeen kun vaimonikin jäi eläkkeelle, olemme käytännössä asuneet Puolarmaarissa vapusta joulun alusviikolle. Lehtiä ja postia emme kuitenkaan ole kääntäneet sinne, vaan käyn päivittäin noutamassa ne kotoa. Samalla vien lajitellut roskat ja muut kuin biojätteet asuintalomme jätekatokseen. Jätteiden käsittelyä helpotti suuresti kunnollisen lämpökompostorin ja oksasilppurin hankinta, minkä jälkeen ei ole ollut tarvetta kuljettaa biojätteitä Helsinkiin eikä ihmetellä mitä tekisi oksille, pikemminkin päinvastoin.

Puutarhauksesta innostuneena vaimoni on tietysti muokannut tontin istutuksia ja kasvillisuutta mieleisekseen. Tilanpuute alkaa nykyään olla hieman ongelma, vaikka sitä hiukan helpottikin erillisen viljelypalstan saaminen.

Ilmari (Ville) Helminen

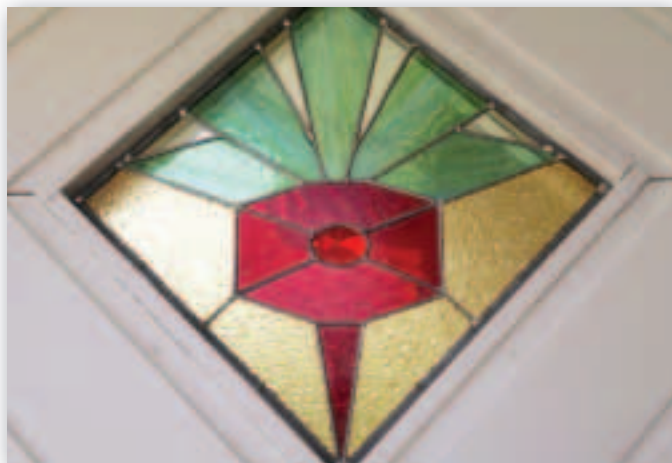

Helkan aarteet

Minulla on ollut viiniköynnös kasvihuoneessa vuodesta 2005. Köynnöksiä on kaksi, toinen on Zilga, toisen nimeä en muista. Rypäleet ovat samannäköisiä, tummansinisiä. Zilgan rypäleet ovat makeita, toiset kirpeämpiä, mausteisempia. Nimetön viiniköynnös tuottaa satoa kymmenisen litraa. Jos oppisin vielä hoitamaan viiniköynnöstäni, niin rypäleitä tulisi varmaan enemmänkin ja isompia. Viiniköynnöstä joutuu kesän mittaan leikkaamaan useamman kerran, muuten se täyttää koko kasvihuoneen ja pyrkii vielä karkuun kattoikkunan kautta. Viininlehtikäärleiden aineksia on tarjolla yllin kyllin.

Karhunlaukka kasvaa mustaherukkapensaasan juurella. Se kukkii alkukesästä ja häviää sitten maan alle. Lehdet ovat tumman vihreät ja kukat valkoiset. Hyötykasviyhdistyksen **Anu Rannan** mukaan koko kasvi on syötävä, se on miedosti valkosipulin makuinen. Minä käytän karhunlaukkaa ruohosipulin tapaan kaikkeen mahdolliseen.

Helka Backman

Kun rakensin mökkiäni 20 vuotta sitten, kollegani ja hyvä ystäväni **Marja** osallistui talkoisiin tekemällä ulko-oveeni röpötin (punajuuren). Röpötin keskellä on ”rubiini”. Röpötti jaksaa ilahduttaa minua aina vaan, eikä tekijä pääse siten unohtumaan.

Karhunlaukkaa mustaherukkapensaasan juurella.

Puolarmamarin juhlalehdykkä 2012

Julkaisija

Puolarmamarin
ryhmäpuutarhayhdistys ry

Taitto, ulkoasu ja kuvankäsittely

Jenni Saira

Painopaikka

Scanseri Oy

Kuvat

Helka Backman
Janne Eronen
Pirkko ja Ilmari Helminen
Pirjo Huvila
Mirja Lavanne
Lemmikkipolku 8:n kuva-arkisto
Paavo Immonen
Taina Kainuvaara

Jenni Saira
Irma Salminen
Vesa Vainio

Syysmurkinoista

Puolarmaarilaiset tapaavat toisiaan kevät- ja syystalkoissa, juhannusjuhlissa, lenkkisaunassa, myymäläautoa odottamassa tai roskakatoksella. Mikä on talkoissa tärkeintä? Onko se yhteisten töiden tekeminen vai muiden mökkiläisten tapaaminen? Töiden jälkeen juttu luistaa, makkaraa, karhujuomaa ja kahvia kuluu. Saunaparlamentissa laitetaan taas asioita kuntoon.

Syysmurkinat on kuitenkin loppukesän kohokohta. Jollei muuta, niin ainakin murkinat on pidetty joka vuosi, milloin milläkin konseptilla. Joskus on ollut vilkkaampaa, joskus hiljaisempaa. On ollut kirpputoria, puutarhatuotteiden esittelyä ja myyntiä, taimien vaihtoa, lestin heittoa ja vaikka mitä. Syysmurkinoiden kestopuosikki on **Maijan ja Maikin** valmistama lohikeitto, **Paavokin** on mukana keittoa valmistamassa. Murkinapäivänä ei tarvitse itse kokata.

Pari vuotta sitten saimme murkinoiden yhteydessä nauttia kevyen musiikin klassikoista, kun **Anne and the Teddybears** musisoi meille Puutarha Soi -konsertissa. Kiitos Anne ja kumppanit. Se ilta jäi mieleen, toivottavasti saamme joskus toistekin kuulla esityksiänne.

Helka Backman

Samanikäinen ylioppilaaksi

Kylän ensimmäinen vastasyntynyt lapsi on päässyt ylioppilaaksi tänä keväänä 2012, kun kylä ja ylioppilas täyttävät 20 vuotta. Ylioppilas on **Aino Hakulinen**, Antti ja Päivi Hakulisen tytär Ruusupolku 1:stä.

Lakkiaispäivän aattona vanhemmat tavattiin noutamasta kukkivia hedelmäpuun oksia juhlakoristeiksi.

Puolarmarin
ryhmäpuutarhayhdistys ry.